

Ljubljanski ZVON

Leposloven in znanstven list.

Izdajatelji:

Janko Kersnik, Fr. Levec, Jos. Stritar, dr. Ivan Tavčar.

LETO III.

V LJUBLJANI, 1. AVGUSTA 1883.

ŠTEV. 8.

Slovenija svojemu cesarju.

(11. do 17. julija 1883.)

1.

U
pustil zlati si prestol
In svetlo stolno mesto,
Na Savski svet si stopil dol
Med ljudstvo svoje zvesto.
Pozdravljen sredi naših trat,
Oj svetli car, oj mili car,
Pozdravljen nam stotisočkrat,
Naš oče in vladar!
Pozdravlja stari Te Triglav,
Pozdravlja bistra Sava;
On ded pravičen, čvrst in zdrav,
In ona živa, zdrava.
Pozdravlja Te,
Proslavlja Te
Triglava siva glava,
In hči mu, bistra Sava.
Pozdravljen sredi naših trat,
Pozdravljen car stotisočkrat.
Tvoj ded od nas zdaj šeststo let
Prejel je vlast ta krasni svet;
In te mogočne, svete zveze
Razdrle niso viher jeze,
Razrahljal ni je časov tek,
Le krèpčal jo je vek na vek!
Pač mnog je ljut vihar divjäl
Po poljih naše domovine;
A narod naš ni trepetäl,
Ni v vérnosti omahoväl
Do carske rodovine.

Le prašaj gôre, dole, griče,
 Zvestobe naše vsi so priče;
 Glej mesto, grad in trg in vas —
 Povsodi vdanosti dokaz!
 Poglej na davna polja bôjna,
 Viharna nekđaj, zdaj pokojna, —
 Na dnu krvavih teh grobov
 Krdela hrabra spé nebrojna,
 To čete Slave so sinov!
 Za dede Tvoje in očete
 So lile kri te hrabre čete!
 Pač so zasuli dede v grobe,
 A njih krepost zamrla ni;
 Njih hrábrosti in njih zvestobe
 Ponosni dédiči smo mi.
 Le glej bojišča naših dnj,
 Tam zá Te mi smo lili kri!
 Ta krasni svet, ta vrli rod
 Pač zlate vreden je usode;
 Od Tebe, carski naš gospod,
 Naš rod naj zlate dni dobode!
 Zaupno kot na dede ded,
 Na Té mi vpiramo pogled:
 Osreči, mili car, osreči,
 Naš národ Te srčno ljubeči;
 Da srečen rod naš in naš svet
 Slavil Te bo še poznih let.
 A mi Ti zdaj prisegujemo,
 Da zá Te radi žrtvujemo
 Blago in kri.
 Če vstane kje vihar srdit,
 Le naj hrumi, le naj besni,
 Rešilen meč, branilen ščit
 Ti bomo mi.
 Srčno mi planemo na boj
 In zmanemo sovražni roj
 Pojoč sred bojnega viharja:
 Bog živi dom, Bog živi carja!

2.

Privreli, oj bratje, ste semkaj vesélo,
 Da skupno prerédek praznujemo god,
 Ko nas obiskuje in našo deželo
 Dobrótni naš oče, cesarski gospod.
 Prišli ste se klanjat cesarju—očetu,
 Ki blag je gospôdi, a boljši še kmetu!

Vladarjev je mnogo na zémlji prostráni,
 Od našega vender milejšega ní,
 In Njemu vsi národi zvesto so vdani,
 A vender od nas mu zvestejšega ní!
 Godújmo tedaj o Njegovem prihodi,
 Ki srčno nas ljubi, očetovsko vodi!

A kakor smo dánes v veselji jedini,
 Jedini bodimo povsod in vsegdár,
 Jedini in zložni v korist domovini,
 Jedini za sleherno vzvišeno stvar!
 Ta misel na veke nas mora vodíti,
 In s tem mi pozdravljeni, gostje čestiti!

3.
 Očetov carskih slayni sin,
 Dedič njih kron in njih vrlín,
 Oj cár države neizmérne,
 Vladár mogočnih Ti dežél,
 Vodník neštétih Ti krdél,
 Vladár in oče Kranje vérne,
 Pozdravljen bodi nam gorkó,
 Pozdravljen bodi tu srčno,
 Ponósna in junaška Kranja,
 Z ljubečim srcem se Ti klanja! --
 Država Tvoja je prostrana,
 A večje Tvoje je srcé;
 Za ljudstva vsa, ki v skrb Ti dana,
 Občutke v njem gojiš gorké,
 Kot oče vladaš nad rodóvi,
 A ti so zvesti Ti sinóvi!
 Sinóve té kot ravnopravne
 In polnoletne si prozvál,
 Pravice ustavne in naravne
 In národne si jim podál.
 Nam tudi zlati zor vstajenja
 Pod žezlom Tvojim sinil je,
 In zár veselega življenja
 Slovenski svet prošnil je!
 Kakó bi pač naš rod vesel
 Očeta — Tebe ne vzprijél?
 Navdušeno Te v svoji sredi,
 Oj mili car, pozdravljamo,
 Ognjeno v materni besedi
 Srcá Ti čute javljamo:
 Bog živi, carski Te gospód,
 Na vék carij Tvoj slayni ród!

S. Gregorčič.

33*

4.

 Pozdravljen, svetli car, v Ljubljani beli!
 Slovenija se klanja pred Teboj;
 Sinovi moji, glej, so prihiteli
 Od vseh stranij, obhajati prihod Tvoj:
 Obličje gledat svojega cesarja,
 Ki ž njega sveti milosti jim zarja.

Iz zibelke je dete vzela mati,
 V naročji ž njim gre, kamor vsi gredó;
 Doma ne more starček sam ostati,
 Popotni les je v súho vzel rokó:
 Iz mest, vasij, iz zadnje gorske kočé
 Prišlo je vse, pozdravit Tebe, oče!

Oj, v milosti, gospod, ozri se nanje!
 Zamaknjeni pred Tábo, glej, stojé;
 Kar vidijo, lepé se zdé jim sanje,
 Otročje se raduje njih srcé:
 A ko se jim veselje v glas izlije,
 Bobnečih topov z grada grom prevpije.

Dovolj po poti videl si bleščobe,
 Zlatá, srebrá se malo vidi tód;
 Ljubezni več, izkušene zvestobe
 Zastonj iskal bi, reči smem, drugód:
 Okó pri nas ne najde mnogo paše,
 A vender malo ni bogastvo naše.

Glej, zdravih, krepkih udov Tvoj Slovén je.
 V jeklenih prsih biva mu pogúm;
 Z obličja sije staro mu poštenje,
 Iz bistrega očesa bliska um:
 Cesarja ljubi, ljubi dom svoj mili,
 Stoji, ne gane se v vihartni sili.

Stoletij šest je slavni hiši Tvoji
 O jasni, hudi uri bil udán;
 Tih v miru oratár, v kravem boji
 Vihtil je bridki moč nestrahován.
 Stoletij šest, naš cesar, dolga doba!
 Slovencu ni omahnila zvestoba.

Spomin hvaležen dedom Tvojim hrani,
 A káko Tebi hvalo je dolžán!

Ti si mu v noči zapovedal: Vstani!
In nov Slovencu je zasijal dan.
Ti dal si nam, da smo še med narodi,
Za tó Ti večna čast in hvala bodi.

Ti dal si, da z domačo govorico
Slovén pozdravlja Tebe, svetli car!
Ti dal nazaj si staro mu pravico,
Da bode v hiši svoji gospodar:
Da se mu ne teptá in zasmehuje,
Kar drágo mu, kar svéto imenuje.

Pravico si zapisal na zastavo,
Ki krepko Tvoja roka jo drži;
Mir svojim zapovedal si in spravo,
Jednako vse jih, oče, ljubiš Ti.
Vesel Sloven besedo Tvojo čuje:
Naródu národ naj ne gospoduje! —

Molčite vi, ki zlobno govorite:
Svobóde zlate vreden ní Slovan!
Molčite in sramotno odstopite,
Minil gospostva vašega je dan!
Nikomur noče več Slovan služiti,
A bratu brat pošteno hoče biti.

O ne poslušaj, car, njih svetovanja!
Ni res, kar v jezi svoji govoré;
Slovan soseda, brata ne preganja,
Dovolj krivice sam užil je že.
Kroták Slován je, rahel, milo sodi,
Mir, brátovstvo oznanja med naródi.

Zaupaj, oče, nam, in mir in sprava
V dežele pride in ljubezni žar;
Hvaležnost ljudstev bó in večna slava
Plačilo tvoje, modri gospodar:
Ne pridi, a če pride tuja sila,
Ob prsi zveste bode se zdrobila — —

Slovani smo in zvesti Avstrijani!
Prisego čuj Slovencev svojih, car!
Svoj rod Slovan in ž njim cesarja brani,
Ne izneveri njima se nikdár!
Glas kakor grom odmevaj od Triglava:
Bog živi našega cesarja! — Slava!

J. Stritar.

